Nüfus Düzeltme mi Soybağı Reddi mi?

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay Hukuk Genel Kurulu	15.04.2026	Bozma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/340	2026/256	TMK 282, TMK 285, TMK 289, 5490 s. K. m.35, 4787 s. K. m.4

ÖZET

Nüfusta kardeş görünen kişinin gerçekte amcanın çocuğu olduğu ve gerçeğe aykırı beyanla kaydedildiği iddiası, soybağının reddi değil nüfus kaydının düzeltilmesi davası sayıldı; HGK hak düşürücü süreden ret veren direnme kararını görev yönünden bozdu.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/nufus-kaydi-duzeltme-mi-soybagi-reddi-mi-hgk-2026-256/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

Hukuk Genel Kurulu 2025/340 E. , 2026/256 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ :Asliye Hukuk Mahkemesi

SAYISI : 2024/34 E., 2024/137 K.

ÖZEL DAİRE KARARI : Yargıtay 2. Hukuk Dairesinin 23.01.2024 tarihli ve

2023/10201 Esas, 2024/432 Karar sayılı BOZMA kararı

Taraflar arasındaki nüfus kaydının düzeltilmesi davasından dolayı yapılan yargılama sonunda İlk Derece Mahkemesince hak düşürücü süre nedeniyle davanın reddine karar verilmiştir.

Kararın davacı vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine Bölge Adliye Mahkemesince istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararının davacı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 2. Hukuk Dairesince yapılan inceleme sonunda bozulmuş, İlk Derece Mahkemesi tarafından Özel Daire bozma kararına karşı direnilmiştir.

Direnme kararı davacı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan gündem ve dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; nüfus kayıtlarına göre müvekkilinin ablası olarak görünen 01.01.1950 doğumlu davalı ...'nin gerçekte müvekkilinin amcası olan ...'ın kızı olduğunu, ...'nin biyolojik olarak 01.07.1924 doğumlu ... ile 01.07.1924 doğumlu ... ...'den dünyaya geldiğini, ...'nin doğumundan kısa süre sonra babası ...'in öldüğünü, bunun üzerine müvekkilin babası olan ... ile ...'nin annesi ...'nin evlendiğini, böylece davalı ...'nin kayıtlara gerçeğe aykırı şekilde ... ve ... kızı olarak kaydedildiğini ileri sürerek nüfus kayıtlarının düzeltilmesine karar verilmesini talep etmiş, 27.05.2022 tarihli ıslah dilekçesi ile açılan davanın davalı ... ve ...'nın nüfusta babası olarak görünen kişi kaydının düzeltilmesi isteğine ilişkin olduğunu, soybağının reddi ve babalık hükümleri kurulmasına dair bir taleplerinin olmadığını, davanın nüfus kaydındaki yanlışlığın düzeltilmesi amacıyla açıldığını belirterek davalı ...'nin nüfusta babası olarak görünen ...'in ... olarak düzeltilmesine karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

1. Davalı ... vekili cevap dilekçesinde; davacının müvekkiline ait nüfus kaydının düzeltilmesini talep etme yetkisine sahip olmadığını, Türk Medeni Kanunu'nun 282. maddesinde çocuk ile ana ve babası arasındaki soybağının ne şekilde kurulacağının açıkça belirtildiğini, eldeki davanın hak düşürücü süre dolduktan sonra açıldığını belirterek davanın reddini savunmuştur.

2. Davalı ... ile ... usulüne uygun şekilde yapılan tebliğe rağmen davaya cevap vermemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

1. İlk Derece Mahkemesinin 02.02.2022 tarihli ve 2019/152 Esas, 2022/23 Karar sayılı kararı ile; davanın nüfus kaydının düzeltilmesi talebine ilişkin olduğu, dosyada mevcut 02.12.2021 tarihli rapor ile davalı ...'nin babasının ... olmadığının tespit edildiği, buna karşılık biyolojik baba olduğu iddia edilen ...'in mezar yeri tespit edilemediğinden davalı ile ... arasında soybağına ilişkin iddianın ispat edilemediği gerekçesi ile davanın kısmen kabulüne, davalı ...'un babasının ... olmadığının tespitine, davalının babasının ... olduğunun tespitine ilişkin talebin reddine karar verilmiştir.

2. İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde taraf vekillerince istinaf başvurusunda bulunulmuştur.

3. Bölge Adliye Mahkemesinin 18.04.2022 tarihli ve 2022/789 Esas, 2022/743 Karar sayılı kararı ile; iddianın sürülüş şekline göre davanın ... ile ... arasındaki soybağının reddi ve ... ile ... arasında babalık hükmü kurulması talepleriyle açıldığı, bu davalarda aile mahkemelerinin görevli olduğu ve nüfus müdürlüğünün taraf sıfatı bulunmadığı, davacının davalı ...'nin babasının ... olduğuna karar verilmesini talep etme hakkının bulunmadığı gözetilerek buna ilişkin talebin husumet yokluğundan reddi gerektiği, soybağının reddine ilişkin talep bakımından ise bu tür davaların şahsa sıkı sıkıya

bağlı hakların kullanımına ilişkin olması nedeniyle özel vekâletname ile takip edilmesi gerektiği belirtilerek eksik hususların incelenmesi ve yeniden esas hakkında hüküm kurulması için kararın kaldırılmasına ve dosyanın mahkemesine gönderilmesine karar verilmiştir.

4. İlk Derece Mahkemesinin 28.03.2023 tarihli ve 2022/73 Esas, 2023/41 Karar sayılı kararı ile; taraflara ait nüfus kayıtlarının incelenmesinde davalılardan ...'nın 01.01.1946 doğumlu, diğer davalı ...'nin ise 01.01.1950 doğumlu olup annesi ...'nin 01.01.1945 tarihinde ... ile evlendiği, dolayısıyla ... ile davalılar ... ve ... arasındaki soybağının evlilik içi doğum yoluyla TMK'nın 285/1. maddesine göre babalık karinesi uyarınca kurulduğu, her ne kadar davacı ıslah yolu ile açılan davanın nüfus kaydının düzeltilmesine ilişkin olduğunu belirtmiş ise de maddi olayları ileri sürmek taraflara, hukuki nitelendirme ve uygulanacak kanun maddelerini tespit etmenin hâkime ait olduğu, eldeki dava ile evlilik birliği içinde doğan çocukların soybağının reddinin talep edildiği, nüfus kayıtlarına göre baba olarak görünen ...'in 16.09.2007 tarihinde öldüğü gözetildiğinde davanın hak düşürücü süre bakımından ele alınması gerektiği, davanın TMK'nın 2 89... . maddelerinde hüküm altına alınan bir yıllık hak düşürücü süre dolduktan sonra açıldığı gerekçesiyle davanın hak düşürücü süre nedeniyle reddine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulmuştur.

B. Gerekçe ve Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesinin 06.09.2023 tarihli ve 2023/1647 Esas, 2023/1477 Karar sayılı kararı ile; somut olayda davalıları doğuran ananın ... olduğu hususunun tarafların kabulünde olduğu, nüfus kayıtlarına göre ...'nin davalıları doğurduğu tarihlerde ... ile resmî olarak evli göründüğü gözetildiğinde nüfus kaydının gerçeğe aykırı oluşturulduğundan söz edilemeyeceği, kanuni karinenin aksinin ispatı ancak açılacak soybağının reddi davası ile mümkün olduğu, davacının 27.05.2022 tarihli dilekçesi ile talebini nüfus davası olarak ıslah etmesinin de sonucu değiştirmeyeceği gerekçesiyle istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

V. BOZMA VE BOZMADAN SONRAKİ YARGILAMA SÜRECİ

A. Bozma Kararı

1. Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı vekili tarafından temyiz isteminde bulunulmuştur.

2. Yargıtay 2. Hukuk Dairesinin ilâm başlığında belirtilen kararı ile "...1. 04.06.1958 tarihli ve 15/6 sayılı Yargıtay İçtihadı Birleştirme kararı gereğince, maddî olayları açıklamak taraflara; ileri sürülen olayları hukuken nitelemek, uygulanacak Kanun hükümlerini tespit etmek ve uygulamak görevi hakime aittir. Nitekim 6100 sayılı Kanun'un 33 üncü maddesinde hâkimin, Türk Hukuku'nu res'en uygulayacağı belirtilmiştir. Bu ilke gereği açılan davayı nitelemek ve açılmış bir dava hakkında doğru hukuk kurallarını bulup uygulamak hâkime düşen bir görevdir.

2.Davacı, amcaları ...'ın vefatından sonra amcalarının eşi ... (davalıların annesi) ile kendi babaları ...'in evlendirildiğini, aslında babaları ... olan davalıların kendi babaları olan ...in nüfusuna kendi çocuğuymuş gibi kaydettirildiğini ileri sürerek nüfus kaydının düzeltilmesini talep etmiştir.

3.Öncelikle çözümlenmesi gereken husus; somut uyuşmazlığın soybağının reddi veya nüfus kayıtlarının düzeltilmesi davası olup olmadığıdır. Bilindiği üzere, soybağı birbirinin soyundan gelen kişiler arasındaki ilişkiyi ifade ettiğinden bu kavram içerisinde kan bağının yanında hukuki münasebetin de bulunması, diğer bir ifadeyle kan bağının hukuk düzeninin aradığı koşullar içerisinde oluşması zorunludur. Türk Medeni Kanunu'nun 282 nci maddesi uyarınca, çocuk ile ana arasında soybağı doğumla, baba ile arasında soybağı ise ana ile evlilik, tanıma veya hakim hükmüyle kurulur. Soybağı ayrıca evlat edinme yoluyla da kurulur. Yine kısaca af kanunları olarak nitelendirilen bir evlenme aktine dayanmayan birleşmelerden doğan çocukların neseplerinin düzeltilmesine ilişkin kanunlara göre de soybağı düzeltilebilir (Hukuk Genel Kurulu'nun 30.01.2008 tarihli ve 2008/2 Esas, 36-47 Karar sayılı kararı).

4.Kayıt düzeltilmesi, aile kütüğüne işlenmiş kaydın bir kısmının düzeltilmesi veya değiştirilmesidir. Nüfus kütüklerindeki doğru olmayan kayıtların düzeltilmesi için mahkemeden karar alınması zorunludur. İşte bu noktada, nüfus kütüğünde yer alan doğru olmayan kayıtlar, ilgilileri veya Cumhuriyet savcısı tarafından açılacak olan kayıt düzeltme davası ile gerçek durumuna uygun hale getirilebilir ki, bu dava uygulamada nüfus kaydının düzeltilmesi davası olarak adlandırılmakta olup zamanaşımı ve hak düşürücü süreye bağlı olmayan nüfus kaydının düzeltilmesine ilişkin davalarda, her türlü kanıta başvurulabilir. Soybağının reddi ve tanımanın iptali davaları ile kayıt düzeltme davası, sonuçları (hane dışına çıkarmak) bakımından benzerlik göstermekte ise de, içerik ve yargılama kuralları açısından kendi özel hükümlerine bağlıdır. Tanımanın iptalinde, kişisel duruma ilişkin nüfus kaydında yer alan bilgi doğru olarak meydana gelmiş ve kütüğe tescil edilmiştir. Ancak bu doğru daha sonra tanımanın iptali davası ile teknik anlamda bir yanlışlığa dönüştürülmüştür. Nüfus kaydının düzeltilmesi davasında ise, gerçeği yansıtmayan nüfus kaydının, baştan yanlış olarak kütüğe geçirilmesi söz konusudur.

5.Dosya içerisindeki bilgi ve belgelere göre, dava konusu ... ve ... yanıltıcı beyanla davacının babaları ...'in çocuğuymuş gibi nüfus kayıtlarına işlendiğinin iddia edildiği anlaşılmıştır. Yukarıda açıklanan yasal düzenlemeler dikkate alındığında davacının gerçeğe aykırı beyanıyla oluşturulan nüfus kaydının iptaline ilişkin talebi nüfus kayıt düzeltme davası olup asliye hukuk mahkemesi görev alanında kalmaktadır. Bu nedenle asliye hukuk mahkemesinin görevli olduğu gözetilerek görevsizlik kararı verilmesi gerekirken işin esasının incelenerek karar verilmesi doğru görülmemiş, kararın munhasıran bu nedenle bozulmasına karar verilmesi gerekmiştir emiştir..." gerekçesiyle karar oy birliği ile bozulmuştur.

B. İlk Derece Mahkemesince Verilen Direnme Kararı

İlk Derece Mahkemesinin ilâm başlığında tarih ve sayısı belirtilen kararı ile önceki karar gerekçesinin yanında; her ne kadar Yargıtay bozma ilâmında davalıların gerçeğe aykırı beyanla oluşturulan nüfus kaydının iptaline ilişkin talebin nüfus kayıt düzeltme davası olup asliye hukuk mahkemesinin görev alanında kaldığı belirtilmişse de tüm dosya kapsamı birlikte

değerlendirildiğinde eldeki davanın soybağının reddine ilişkin olduğu ve davada aile mahkemesinin görevli olduğu gerekçesiyle direnme kararı verilmiştir.

VI. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

Direnme kararına karşı süresi içinde davacı vekili tarafından temyiz isteminde bulunulmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

Davacı vekili temyiz dilekçesinde; Yargıtay bozma ilâmında belirtildiği üzere davanın yalan beyana dayalı olarak oluşturulan nüfus kaydının düzeltilmesine ilişkin olduğunu, soybağının reddi davası ile bir ilgisinin bulunmadığını, dolayısıyla asliye hukuk mahkemelerinin görevli olduğunu belirterek hükmün bozulmasını talep etmiştir.

C. Uyuşmazlık

Direnme yoluyla Hukuk Genel Kurulu önüne gelen uyuşmazlık; eldeki davanın hukuki niteliği itibariyle davaya bakmakla görevli mahkemenin asliye hukuk mahkemeleri mi yoksa aile mahkemeleri mi olduğu noktasında toplanmaktadır.

D. Gerekçe

1. İlgili Hukuk

Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun (5490 sayılı Kanun) 35... . maddeleri.

2. Değerlendirme

1. Uyuşmazlığın çözümü bakımından ilgili kanun maddelerinin incelenmesinde yarar görülmektedir.

2. Bilindiği üzere, soybağı birbirinin soyundan gelen kişiler arasındaki ilişkiyi ifade ettiğinden bu kavram içerisinde kan bağının yanında hukuki münasebetin de bulunması, diğer bir ifadeyle kan bağının hukuk düzeninin aradığı koşullar içerisinde oluşması zorunludur. TMK'nın 282. maddesi uyarınca, çocuk ile ana arasında soybağı doğumla, baba ile arasındaki soybağı ise ana ile evlilik, tanıma veya hakim hükmüyle kurulur. Soybağı ayrıca evlat edinme yoluyla da kurulur. Yine kısaca af kanunları olarak nitelendirilen bir evlenme aktine dayanmayan birleşmelerden doğan çocukların neseplerinin düzeltilmesine ilişkin kanunlara göre de soybağı düzeltilebilir.

3. İlk Derece Mahkemesi gerek bozulan ilk kararında gerekse direnme kararında eldeki davanın soybağı hükümlerine göre çözümlenmesi gerektiğini kabul etmiş; Özel Daire ise davanın nüfus kaydının düzeltilmesine ilişkin olduğunu belirtmiştir. Bu noktada, nesebin reddi ve nüfus kaydının düzeltilmesi davalarının yasal dayanakları ve mahiyetlerinin ortaya konulması gerekmektedir.

4. Dava konusu çocuğun doğum tarihinde yürürlükte bulunan 743 sayılı Medeni Kanun'un "Nesebi red" başlığı altında düzenlenen 242. maddesi "Koca, doğduğuna muttali olduğu günden itibaren bir ay içinde çocuğu reddedebilir" hükmünü amirdir. Böylece koca, gerek evlilik içinde, gerekse

evliliğin sona ermesinden itibaren üçyüz gün içinde doğan çocuğun kendisinden hasıl olmadığını ileri sürerek dava açmak hakkına sahip bulunmaktadır. Ne var ki somut olayda davacının babası ... ile davalıların annesi ... arasında, hiçbir zaman evlenme akdi gerçekleşmemiştir. Oysa ki koca veya kanunun tayin ettiği diğer ilgililer tarafından açılacak olan bir "nesebi red" davasının şartları; çocuğun ana rahmine düşmesi, evliliğin devamı sırasında vuku bulmuşsa daha ağır, çocuk ana rahmine evlilikten önce veya karı kocanın ayrılıkları sırasında düşmüşse daha hafiftir. Nesebi red davasında ispat yükü açısından çocuğun doğum anına önem atfederek özel düzenleme getiren kanun koyucu; nesebin reddi davasının açılabilmesini de koca ve mirasçıları yönünden, doğumu öğrenme tarihinden itibaren bir aylık hak düşürücü süre ile sınırlamıştır.

5. Diğer yandan; kişisel durumlardaki değişikliklerin nüfus kaydında belirtilmesi ve doğru olmayan kayıtların düzeltilmesi ile "nüfus kayıtlarının düzeltilmesi" anlaşılır (doktrindeki bir esere atıf). Kayıt düzeltilmesi, aile kütüğüne düşürülmüş nüfus kaydının bir kısmının düzeltilmesi veya değiştirilmesidir. Nüfus kütüklerindeki "doğru olmayan kayıtların" düzeltilmesi için mahkemeden karar alınması zorunludur (Nüfus Kanunu md. 35). İşte bu noktada, nüfus kütüğünde yer alan doğru olmayan kayıtlar, ilgilileri veya Cumhuriyet Savcısı tarafından açılacak olan "kayıt düzeltme davası" ile gerçek durumuna uygun hâle getirilebilir ki, bu dava uygulamada "nüfus kaydının düzeltilmesi davası" olarak adlandırılmaktadır. Önemle vurgulanmalıdır ki; zamanaşımı ve hak düşürücü süreye bağlı olmayan nüfus kaydının düzeltilmesine ilişkin davalarda, her türlü kanıta başvurulabilir.

6. Görüldüğü üzere; nesebin reddi davası ile kayıt düzeltme davası, sonuçları bakımından benzerlik göstermekte ise de, içerik ve yargılama kuralları açısından kendi özel hükümlerine bağlıdır. Nesebin reddinde, kişisel duruma ilişkin nüfus kaydında yer alan bilgi doğru olarak doğmuş ve kütüğe tescil edilmiştir. Ancak bu doğru daha sonra nesebin reddi davası ile teknik anlamda bir yanlışlığa dönüştürülmüştür. Nüfus kaydının düzeltilmesi davasında ise nüfus kaydının "gerçek durumu" yansıtmadığı, baştan yanlış olarak kütüğe geçirildiğinden söz edilmesi gereklidir. Nitekim benzer ilkeler Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 30.01.2008 tarihli ve 2008/2-36 Esas, 2008/47 karar sayılı kararında da benimsenmiştir.

7. Tüm bu açıklamalar ışığında eldeki davaya gelindiğinde; dava dilekçesinde ... ve ...'nin yanıltıcı ve gerçeğe aykırı beyanla davacının babası ...'in çocuğuymuş gibi nüfus kayıtlarına işlendiğinin iddia edildiği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla bu talebin soybağının reddi veya babalık hükmü olarak kabul edilmesi mümkün olmayıp, nüfus kaydının düzeltilmesine ilişkin olduğu ve asliye hukuk mahkemesinin görev alanında kaldığı açıktır. Bu nedenle asliye hukuk mahkemesinin görevli olduğu gözetilerek görevsizlik kararı verilmesi gerekirken, yanlış nitelendirme ile işin esasının incelenerek karar verilmesi doğru bulunmamıştır.

8. Hukuk Genel Kurulunda yapılan görüşmeler sırasında; dava dışı ... ile davalılar arasındaki soybağı ilişkisinin dosyada mevcut 24.03.1958 tarihli ve 6652 sayılı Tescil Edilmiyen Birleşmeler ile Bunlardan Doğan Çocukların Cezasız Tescili Hakkında Kanun'un 1. maddesi uyarınca hüküm altına alınan tescil istemi ile kurulduğu, bu belge uyarınca ... ve ...'nin 01.01.1945 tarihinden itibaren evli sayılmaları gerektiği gibi nüfusa kaydettirdikleri çocuklarının da evlilik içi doğum yoluyla dünyaya gelmiş olduklarının kabul edilmesi gerektiği, böyle olunca somut olayda TMK'nın

282 ve devamı maddelerinde düzenlenen soybağı hükümlerinin uygulanması gerektiği, bu bakımdan eldeki davaya bakmakla görevli mahkemenin aile mahkemeleri olduğu görüşü ileri sürülmüş ise de bu görüş, yukarıda açıklanan nedenlerle Kurul Çoğunluğunca benimsenmemiştir.

9. Hâl böyle olunca Hukuk Genel Kurulunca da benimsenen Özel Daire bozma kararına uyulması gerekirken önceki hükümde direnilmesi doğru olmamıştır.

10. Bu nedenle direnme kararı bozulmalıdır.

VII. KARAR

Açıklanan sebeple;

Davacı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile direnme kararının Özel Daire bozma kararında kararında gösterilen nedenlerden dolayı 6100 sayılı Kanun'un 371. maddesi gereğince BOZULMASINA,

İstek hâlinde temyiz peşin harcının yatırana geri verilmesine,

Dosyanın 6100 sayılı Kanun'un 373. maddesinin 1. fıkrası uyarınca kararı veren İlk Derece Mahkemesine gönderilmesine, kararın bir örneğinin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

15.04.2026 tarihinde oy çokluğuyla kesin olarak karar verildi.

"K A R Ş I O Y"

Uyuşmazlık, nüfus kayıtlarında davacının ablası olarak görünen 01.01.1950 doğumlu ...'nın gerçekte davacının amcasının kızı olduğu iddiasıyla açılan davada görevli mahkemenin asliye hukuk mahkemesi mi yoksa aile mahkemesi mi olduğu noktasında toplanmaktadır.

İlk Derece Mahkemesince, davanın evlilik birliği içinde doğan çocuğun soybağının reddi talebine ilişkin olduğu değerlendirilerek, hak düşürücü süre nedeniyle reddine karar verilmiş, davacı vekilinin istinaf başvurusunun Bölge Adliye Mahkemesince esastan reddine karar verilmiştir.

Hükmün temyizi üzerine Özel Dairece; talebin nüfus kayıtlarının düzeltilmesine ilişkin olduğu, görevli mahkeme asliye hukuk mahkemesi olduğundan görevsizlik kararı verilmesi gerekirken, talebin esasına ilişkin karar verilmesi doğru görülmeyerek hükmün bozulmasına karar verilmiş, İlk Derece Mahkemesince davanın soybağının reddine ilişkin olduğu, açılan davada aile mahkemesi görevli olduğundan direnme kararı verilmiştir.

Çocuk ile ana arasında soybağı doğumla kendiliğinden kurulur, tesisi için herhangi bir hükme gerek bulunmadığından, çocuğun annesi ile soybağı ilişkisinin kurulması değil, çocuğu doğuran kadının kim olduğunun tespiti dava konusu edilebilir.

Türk Medeni Kanunu'nun 36/1 maddesine göre kişisel durum, bu amaçla tutulan resmî sicille belirlenir. Aynı Kanun'un 39 ve Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun 35/1 maddesi uyarınca kesinleşmiş mahkeme hükmü olmadıkça nüfus kütüklerinin hiçbir kaydı düzeltilemez ve kayıtların anlamını, taşıdığı bilgileri değiştirecek şerhler konulamaz.

TMK'nın 282 maddesi, soybağının kurulmasına ilişkin genel esasları düzenlemiştir. Buna göre ana ile çocuk arasında soybağı doğumla kurulur. Baba ile çocuk arasındaki soybağı ise babanın ana ile evlenmesi çocuğu tanıması veya hâkim hükmüyle kurulur.

Ana ile evliliğin, çocuk ile babası arasında soybağının kurulabilmesi hem evliliğin çocuğun doğumundan önce gerçekleşmiş olması, hem de ana ve babanın çocuğun doğumundan sonra evlenmeleri hâlinde mümkündür.

Evliliğin doğumdan önce gerçekleşmiş olması hâlinde TMK'nın babalık karinesini düzenleyen 285. maddesi gereğince, evlilik devam ederken veya evliliğin sona ermesinden başlayarak üç yüz gün içinde doğan çocuğun babasının koca olduğu karine olarak kabul edilmiştir.

Bu karine uyarınca, evlilik devam ederken veya evliliğin sona ermesinde başlayarak üç yüz gün içinde doğan çocuk ile o evlilikte koca arasında soybağı kurulacaktır.

Babalık karinesinin çürütülmesi soybağının reddi ile mümkündür (TMK 286. md.). Bu ise soybağının reddi davası ile sağlanabilir.

Bunun dışında çocuk ile baba arasında kurulan soybağının ortadan kaldırılması imkânı bulunmamaktadır. Asliye hukuk mahkemesinde açılacak kayıt düzeltme davası ile baba adı düzeltilerek soybağının reddi imkânı bulunmamaktadır.

Soybağının reddi davalarında görevli mahkeme 4787 sayılı Aile Mahkemelerinin Kuruluş Görev ve Yargılama Usullerine Dair Kanun'un 4. maddesi uyarınca aile mahkemesidir.

Somut uyuşmazlıkta; nüfus kayıtlarının tetkikinde; davalı ...'nın 01.01.1950 doğumlu olduğu, annesinin ..., babasının ise ... olduğu, annesinin ve babasının 01.01.1945 tarihinde evlendikleri anlaşılmaktadır.

Davalı ...'nın tescili ile anne ve babasının evliliklerinin nüfusa tescilinin 6652 sayılı Kanun'a göre gerçekleştiği, 24.03.1958 tarihli tescil belgesine göre ... ... ve ...'in 01.01.1945 tarihinden beri birlikte yaşadıklarını, üç çocuklarının olduğunu belirterek evlilik ve çocuklarının nüfusa tescilini talep ettikleri, bu başvuru sonucu tescillerin oluştuğu anlaşılmaktadır.

Tescilin dayanağını oluşturan 6652 sayılı Tescil Edilmeyen Birleşmeler ile Bunlardan Doğan Çocukların Cezasız Tescili Hakkında Kanun'un 4. maddesi, "Bu Kanun gereğince yapılmış olan tescillere karşı alakalılar öğrendikleri tarihten itibaren altı ay zarfında Türk Medeni Kanunu'nun salahiyetli kıldığı mahkemede dava açabilirler" hükmünü içermektedir.

Davalı ... ile nüfus kayıtlarına göre anne ve babasının evliliklerinin tescilinin dayanağı olan 6652 sayılı Kanun'un 4. maddesine göre, bu Kanun gereğince yapılan tescillere ilişkin dava açma süresinin ziyadesiyle geçmesi nedeniyle, uyuşmazlığın mevcut nüfus kayıtlarındaki bilgilere göre çözümlenmesi gerekir.

Nüfus kayıtlarına göre davalı ...'nın annesi ... ile babası ...'in 01.01.1945 evlendikleri, davalı ...'nın ise evlilik içinde 01.01.1950 tarihinde doğduğu görüldüğünden babalık karinesi kayıtlarda baba görünen ... lehinedir.

Bu karinenin aksinin ise ancak soybağının reddi davası ile ispat edilmesi mümkündür.

Mevcut nüfus kayıtları ve davacının iddiası birlikte değerlendirildiğinde, davanın soybağının reddi davası olarak nitelendirilmesi ve görevli mahkemenin de Aile Mahkemesi olduğunun kabulü gerekir.

Açıkladığım nedenlerle İlk Derece Mahkemesinin direnme kararının doğru olduğu, Mahkemenin görevi yönünden onanması gerektiği kanatinde olduğundan Sayın Çoğunluğun bozma yönündeki kararına katılmıyorum.